

MARTIN WRIGHT, DIRIGENT VAN JUBILERENDE GROOT OMROEPKORPS

■ **Martin Wright:**
„Emoties kan ik moeilijk in het Nederlands uitleggen, voordoen gaat sneller.“

FOTO: WILL DEKKERS

**„Deze zangers moeten
altijd flexibel zijn“**

door THIEMO WIND

HILVERSUM, vrijdag

Het Groot Omroepkoor zónder orkest op het podium, dat komt maar zelden voor. „Een koor van tachtig zangers zingt nu eenmaal groot repertoire, en dat is vrijwel altijd met orkest”, legt de chef-dirigent Martin Wright uit. Maar dit weekeinde, als het gezelschap zijn vijftigjarig jubileum viert in Amsterdam en Utrecht, is het eindelijk a cappella te horen, onder meer in een Concert voor koor van Alfred Schnittke.

Het Groot Omroepkoor geniet een halve eeuw lang wereldfaam. „Ik heb me laten vertellen dat er in Europa geen ander professioneel concertkoor van deze omvang bestaat”, zegt Wright, die zelf uit Amerika komt. Na Kenneth Montgomery en Robin Gritton is hij de derde chef-dirigent in successie. Een bijzonder soort functie, want Wright is vooral trainer en werkvoorbereider. Het zijn doorgaans de orkest-dirigenten die uiteindelijk tijdens de concerten de scepter zwaaien.

Vruchtbaar

is het niet frustrerend, altijd weer voorbereidingen treffen voor andere dirigenten die uiteindelijk met de eer gaan strijken? „Dat kán het zijn”, meent Wright. „Het gebeurt wel dat een dirigent binnen komt hijgen en de partituur niet blijkt te kennen, of helemaal niks van zingen begrijpt. Maar dan is het frustrerend voor iedereen. Meestal gaat het anders, en als we naar elkaars standpunten luisteren kan die samenwerking tussen twee dirigenten heel vruchtbaar zijn.”

„Soms ga ik al in een vroeg stadium naar een dirigent toe en nemen we samen de partituur door. Maar garanties biedt dat niet, je maakt wel mee dat ze een maand later met een heel andere interpretatie naar Hilversum komen. Safe is het dus nooit. En daar ligt voor mij de grote uitdaging, dit koor moet altijd flexibel zijn. Het betekent dat ik er zo veel mogelijk van mijzelf in leg, maar tegelijk moet ik een stuk elke dag weer anders dirigeren. Het tempo steeds iets anders kiezen bij voorbeeld. Want de zangers moeten op alles voorbereid zijn, ze mogen niet voor onaangename verrassingen komen te staan.”

Als we Wright ontmoeten in het Muziekcentrum van de Omroep aan de Hilversumse Heuvellaan, waar het koor sinds kort eindelijk over een eigen ruimte beschikt, heeft hij net uitgebreid op Schnittkes *Concert voor koor* gerepeteerd. Morgen in Amsterdam en overmorgen in Utrecht zal de Rus Valeri Polianski dat stuk leiden. „Zelf dirigeer ik tijdens die concerten met een kleinere bezetting een compositie van Taverner, *Ikon of St. Cuthbert of Lindisfarne*. Nee, Polianski heb ik nog nooit ontmoet, maar ik maak me geen zorgen. Hij heeft de wereldpremière van Schnittkes stuk

verzorgd en er een cd-opname van gemaakt, die ik uiteraard heb beluisterd. Zodoende weet ik wat hij ermee wil. En het Groot Omroepkoor is uitermate bedreven in het zingen van Russische muziek.”

Voor Martin Wright was het werk nieuw. „Ik ben van huis uit operazanger en dus niet met koorliteratuur opgegroeid. Dat heb ik meteen ter verontschuldiging aangevoerd toen ze me vroegen chef-dirigent te worden. Maar het heeft ook aantrekkelijke kanten: ik leer op deze manier veel muziek kennen waarmee ik anders nooit in aanraking zou zijn gekomen. En een achtergrond als zanger heeft voor een koordirigent zeker voordelen. Emoties kan ik in het Nederlands moeilijk uitleggen, iets voordoen gaat sneller.”

Klankrijkdom

„Toen ik voor het eerst over Schnittkes *Concert voor koor* hoorde, dacht ik aan een werk voor koor en orkest. Maar het is werkelijk voor koor alleen. De muziek kan met een klein gezelschap worden gezongen, maar als ik de klankrijkdom van deze partituur hoor denk ik automatisch aan veel zangers. Wanneer Schnittke

plaatselijk 26-stemmig componeert, is het prachtig om een grote bezetting tot je beschikking te hebben.”

„Schnittke hanteert een zeer complexe schrijfwijze, nu eens polyfoon, dan weer in klankblokken.” Resoluut grijpt Wright de partituur en zoekt een passage op waarin de stemmen vlak na elkaar inzetten, van boven naar beneden. „Kijk hier, dat werkt als een schuiver van een trombone. Heel virtuoos, zo'n effect. Deze muziek kan een koor laten horen waartoe het in staat is. Ik denk ook dat Schnittke het daarom een 'concert' heeft genoemd.”

Voor Martin Wright is het ongelooflijk dat het Groot Omroepkoor deze muziek in Nederland kwijt kan. „In Amerika zou dat onmogelijk zijn. Ik dirigeer tevens het koor van de Opera in San Diego, maar daar moeten we op de gebaande paden blijven. Wat het Groot Omroepkoor ook doet, hier in Nederland is voor alles wel een publiek te vinden dat het mooi vindt.”

Het Groot Omroepkoor zingt Taverner en Schnittke: morgenmiddag in het Amsterdamse Concertgebouw (15.00 uur), zondagmiddag het Utrechtse Muziekcentrum vredenburgh (14.30 uur).

E KUNST VAN HET PKOOR:

oeten ijn"